

Warszawa, dnia 12 maja 2023 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE**

WOOS-III.410.267.2023.JD.2

Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Warszawie
ul. Grochowska 278
03-841 Warszawa

Na podstawie art. 54 ust. 1 w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, ze zm.), w odpowiedzi na pismo z dnia 05.04.2023 r., znak: ZG.6004.1.2020, uzupełnione pismem z dnia 13.04.2023 r., znak: ZG.6004.1.2020 w sprawie zaopiniowania projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Płońsk na lata 2023-2032 (zwanego dalej „PUL”), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wydaje opinię bez uwag do ww. projektu dokumentu.

PUL dotyczy gruntów o powierzchni 11 061,09 ha położonych na terenie powiatów: płońskiego, pułtuskiego, nowodworskiego i ciechanowskiego w województwie mazowieckim.

Na terenach objętych PUL znajdują się 4 obszary chronionego krajobrazu, tj.:

- Nasielsko-Karniewski Obszar Chronionego Krajobrazu, dla którego obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 25 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 91 poz. 2457, ze zm.), dla którego obowiązują przepisy odrębne;
- Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu, dla którego obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 24 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 91 poz. 2456, ze zm.) w zakresie określonym w art. 23 ust. 1 oraz art. 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916, ze zm.);
- Krysco-Joniecki Obszar Chronionego Krajobrazu, dla którego obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 22 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie Krysco-Jonieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 91 poz. 2454, ze zm.);
- Naruszewski Obszar Chronionego Krajobrazu, dla którego obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie Naruszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 91 poz. 2452, ze zm.).

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny wyróżniające się krajobrazem o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełniące funkcję korytarzy ekologicznych.

Na gruntach Nadleśnictwa znajdują się dwa rezerwaty przyrody:

- leśny rezerwat przyrody Noskowo, utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 4 kwietnia 1977 r. w celu zachowania zbiorowisk lasów mieszanych o cechach

naturalnych, dla którego obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Nr 24 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 23 sierpnia 2010 r.;

- leśny, częściowy rezerwat przyrody Dziektarzewo, utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 25 sierpnia 1964 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody, w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu pochodzenia naturalnego o wybitnych walorach krajobrazowych, położonego na skarpie rzeki Wkry. Aktualną podstawę funkcjonowania rezerwatu określa Rozporządzenie Nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 269 poz. 6860).

Na terenie Nadleśnictwa Płońsk występują dwie strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania dla bielika (*Haliaeetus albicilla*) i bociana czarnego (*Ciconia nigra*).

Na gruntach Nadleśnictwa znajduje się ogółem 40 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 64,22 ha, zasługujących na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, którymi są m.in. bagna, łąki, zadrzewienia i nieużytki pokopalniane. Aktualnym aktem regulującym występowanie użytków ekologicznych jest Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 lipca 2005 r. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 175 poz. 5572) oraz Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 138 poz. 3651).

Na gruntach Nadleśnictwa znajduje się 21 pomników przyrody. W większości są to pojedyncze drzewa lub ich grupy. W jednym przypadku kępa drzew, a w jednym – głąz narzutowy. Wszystkie pomniki znajdujące się na gruntach Nadleśnictwa zostały ustanowione Rozporządzeniem Nr 40 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu płońskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 152 poz. 5338) lub Rozporządzeniem Nr 41 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu płońskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 152 poz. 5339).

Ponadto przedmiotowy teren znajduje się częściowo w granicach korytarzy ekologicznych wyznaczonych dla migracji dużych zwierząt: Puszcza Biała KPnC-1 oraz Dolina Wkry KPnC-6. Korytarze ekologiczne są poddane szczególnej ochronie w ramach sieci obszarów chronionych wyznaczonych i zarządzanych zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody. Utrzymanie korytarzy i właściwe gospodarowanie w ich obrębie ma istotne znaczenie dla ochrony siedlisk i gatunków. Ze względu na liniową lub ciągłą strukturę (np. ciek i ich brzegi), albo pełnią funkcję (np. stawy, oczka wodne, małe kompleksy leśne), są istotne dla migracji, rozprzestrzeniania się i wymiany genetycznej dzikich gatunków.

Obszar Natura 2000, obszar specjalnej ochrony siedlisk Aleja Pachnicowa PLH140054 w całości znajduje się poza gruntami Nadleśnictwa Płońsk.

W ramach poszerzania sieci Natura 2000 w Polsce utworzony został obszar specjalnej ochrony siedlisk, obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Mopki w Naruszewie PLH140056 w celu ochrony letnich kolonii mopka, obejmujący m.in. około 105 ha lasów leśnictwa Tustań. Aktualnie trwają prace nad powiększeniem obszaru. Propozycja nowej granicy obejmuje w całości grunty Nadleśnictwa o łącznej powierzchni 2 053,98 ha.

Art. 33 ust. 1 ww. ustawy o ochronie przyrody wskazuje iż „Zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 lub 2) wpłynąć negatywnie na gatunki dla których ochrony został utworzony obszar Natura 2000, lub 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami”. W myśl art. 33 ust. 2 ww. ustawy „Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (...) jako obszary mające znaczenie dla Wspólnoty i wyznaczenia ich jako specjalne obszary ochrony siedlisk”.

Aktualnie obszar Natura 2000 nie posiada planu zadań ochronnych.

W przedłożonej prognozie oddziaływania na środowisko dokonano analizy skutków realizacji postanowień PUL w odniesieniu do wszystkich ww. form ochrony przyrody i wskazano, iż ustalenia PUL nie będą miały negatywnego wpływu na ochronę przyrody, cel i przedmiot ochrony ww. form ochrony przyrody oraz nie naruszają ciągłości przestrzennej sieci obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000, jak również nie wpłyną negatywnie na ich integralność.

Jak wynika z prognozy nie przewiduje się ograniczeń w gospodarce leśnej ze względu na funkcjonowanie obszarów chronionego krajobrazu.

Użytki ekologiczne obejmują wydzielenia, w których nie są planowane działania gospodarcze w ramach PUL. Natomiast w przypadku realizacji zaplanowanych rębni w otoczeniu użytków zaleca się: w przypadku rębni zupełnych oraz cięć uprzętających – pozostawianie wokół użytków strefy buforowej o szerokości około 30 m w postaci zachowanej kępy starodrzewu. W przypadku cięć gniazdowych – nie lokalizowanie w takiej samej strefie gniazd.

Prognoza wykazuje, iż w trakcie wykonywania prac leśnych w otoczeniu pomników przyrody należy zapewnić nadzór, aby nie nastąpiło przypadkowe uszkodzenie pomników w trakcie ścinki i zrywki. Jeżeli pomnik przyrody występuje w wydzieleniu gdzie zaplanowano rębnię (25c, 53a, 368h), to wokół pomnika należy pozostawić co najmniej 5-arową kępę drzewostanu, tak aby zabezpieczyć go przed działaniem niekorzystnych czynników. Dotyczy to także wydzielenia 234j, sąsiadującego przez szosę z pomnikiem przyrody „Piast” znajdującym się jednak poza gruntami Nadleśnictwa.

W przypadku wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych w wydzieleniach z pomnikiem przyrody (zwłaszcza trzebieży w wydz: 17m, 22m, 23h, 26f, 26g, 137A1, 249g, 326Ad, 333b, 405c, 441d) należy zadbać o zabezpieczenie pomnika przed przypadkowym uszkodzeniem podczas ścinki i zrywki. Nietoperze są istotnym składnikiem fauny na terenie Nadleśnictwa. W rejonie Naruszewa od lat stwierdza się żerowiska mopka, dla którego utworzono obszar Natura 2000 Mopki w Naruszewie. Zimowiska mopka znajdują się w rejonie umocnień Twierdzy Modlin, natomiast w lasach w okolicach Naruszewa gatunek ten żeruje i poszukuje dziennych schronień, którymi są szczeliny w korze drzew, dziuple oraz stare drewniane budynki. Mogą to być także specjalnie wywieszane budki. Zatem w celu jego ochrony należy zapewnić stałą obecność takich miejsc w lasach poprzez nieusuwanie wszystkich zamierających drzew, szczególnie tych z widocznie odstającą korą, dziuplami itp., a także wywieszanie budek. Zaleca się także, aby zabiegi gospodarcze na terenie obszaru wykonywać zimą, gdy nietoperze przebywają w zimowych schronieniach. Wykonywanie trzebieży czy rębni w sezonie, kiedy za dnia nietoperze ukrywają się w korze, dziuplach itp., może spowodować straty w populacji gatunku.

Rezerваты przyrody występujące na terenie Nadleśnictwa Płońsk nie mają wyznaczonych otulin oraz nie posiadają aktualnych planów ochrony. Zarządzeniami Nr 22 i 39 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 stycznia 2022 r. wprowadzono 5-letnie zadania ochronne dla rezerwatu Noskowo i Dziektarzewo, polegające jedynie na monitoringu zbiorowisk roślinnych.

Ustalenia PUL są zgodne z zaleceniami i wytycznymi dla tych obszarów zawartymi w ww. dokumentach.

Z prognozy wynika, iż ustalenia PUL respektują zasady ochrony przyrody wynikające z utworzenia na danym terenie obszarów chronionych. Wskazano, iż ustalenia PUL nie będą miały negatywnego wpływu na ochronę przyrody, krajobraz oraz nie naruszają ciągłości przestrzennej sieci obszarów chronionych, jak również nie wpłyną negatywnie na ich integralność.

PUL zawiera szereg zapisów ograniczających negatywne oddziaływanie planowanych zabiegów gospodarczych, poprzez dostosowanie intensywności i sposobu wykonywania cięć i zabiegów pielęgnacyjnych do potrzeb konkretnego drzewostanu i siedliska, uwzględniając tym samym warunek zachowania trwałości lasów.

Zabiegi zaplanowano w taki sposób, aby zachować w możliwie największym stopniu wielopokoleniowy i wielostrukturalny charakter lasów. Wskazuje się w związku z tym na konieczność pozostawiania w lesie określonej masy martwych drzew lub ich fragmentów do biologicznego rozkładu. Ważne też, by drzewa te znajdowały się w różnych fazach rozkładu i była zapewniona ich ciągłość, a także by znajdowały się w różnym położeniu (zarówno w głębi drzewostanów, jak również na ich obrzeżach, w miejscach nasłonecznionych). Pozostawione dodatkowo martwe drewno stwarza miejsce bytowania dla wielu gatunków saprofitycznych.

Dokumentacja uwzględnia dobre praktyki w zakresie czynnej ochrony ptaków, polegające m.in. na wykonywaniu zabiegów poza okresem lęgowym, na zachowaniu drzew dziuplastych

i pozostawianiu martwego drewna (z uwzględnieniem stanu sanitarnego lasu). Ustalenia w zakresie ochrony przyrody wprowadzają zalecenia pozostawiania pojedynczych starszych drzew, fragmentów starodrzewu, fragmentów lasu nieobjętych gospodarowaniem. Zapisy PUL mogą wspomóc utrwalenie ciągłości drzewostanów poprzez minimalizację złego gospodarowania obszarami leśnymi.

W PUL zawarto zapis o wyłączeniu z jakichkolwiek form użytkowania całych powierzchni całorocznych stref ochronnych. Prace gospodarcze na obszarze strefy okresowej będą wykonywane w terminach regulowanych przez decyzje powołujące strefy ochrony.

Realizacja zaprojektowanych w PUL czynności gospodarczych nie wpłynie negatywnie na siedliska, rośliny i zwierzęta występujące na obszarach chronionych, ani też na ekosystem jako całość, nie zaburzy spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano obszary chronione.

W celu należytego zachowania występujących na terenach leśnych chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów (dla znanych oraz nowo odnalezionych stanowisk) zaleca się stosowanie dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, przejawiającej się m.in. przez:

- przeprowadzenie oględzin, przed przystąpieniem do prac leśnych w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych (uwzględnić należy gniazda, nory, dziuple, legowiska, tokowiska itp.);
- w miarę możliwości organizacyjnych wykonywać prace w obrębie stanowiska w okresie zimowym przy pokrywie śnieżnej;
- nie lokalizować w pobliżu stanowiska szlaków zrywkowych;
- w obrębie stanowisk gatunków nie pozostawiać odpadów po cięciach, czubów, gałęzi itp.

W prognozie podano wskazania dotyczące kształtowania stref ekotonowych i granicy lasu z terenami otwartymi, które sprzyjają zwiększaniu różnorodności biologicznej i tworzą korzystniejsze warunki bytowania dla wielu gatunków ptaków chronionych.

Plan urządzenia lasu oparty na nowoczesnych zasadach prowadzenia gospodarki leśnej poprzez preferowanie rębni złożonych, kształtowanie drzewostanów w kierunku zróżnicowania gatunkowego i wiekowego, zwiększanie zasobów martwego drewna, będzie czynnikiem sprzyjającym zachowaniu stanu ochrony poszczególnych gatunków.

Jednak ze względu na to, że plan urządzenia lasu nie podaje dokładnych terminów przeprowadzenia zabiegów, wskazane jest monitorowanie drzewostanów przed wykonaniem cięć (zarówno rębni, jak i trzebieży) w okresie lęgowym (II-IX) pod kątem ewentualnego zasiedlenia przez gatunki chronione z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej.

Gospodarka leśna prowadzona zgodnie z PUL nie będzie wpływała negatywnie na gatunki chronione, a zaprojektowane działania nie wpłyną negatywnie na walory krajobrazowe obszarów chronionego krajobrazu.

W wyniku analiz stwierdzono, że:

- zaplanowane zabiegi gospodarcze nie będą miały znacząco negatywnego wpływu na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000;
- gospodarka leśna prowadzona zgodnie z projektem planu urządzenia lasu nie będzie wpływała negatywnie na gatunki chronione, pod warunkiem zastosowania się do działań w zakresie ochrony przyrody przedstawionym w analizowanym dokumencie.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Warszawie**

Arkadiusz Siembida
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

- 1) adresat
- 2) aa.